

А К Т
лісопатологічного обстеження насаджень
Баранівського надлісництва Філії «Столичний лісовий офіс»
ДП «Ліси України», що потребують суцільної санітарної рубки

06 лютого 2025 року

м. Баранівка
Звягельський район
Житомирська область

На звернення Філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України», лист № 2790/40.1.12-2025 від 03.02.2025 року «Щодо обстеження лісових насаджень», відповідно п. 30 Санітарних правил в лісах України затверджених постановою КМУ від 27.07.1995 р. № 555 (зі змінами), та наказу від 05.02.2025 № 93/40.1.12 «Про утворення комісії з обстеження насаджень», комісією в складі:

голова комісії: начальник Баранівського надлісництва Філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Олександр МУДРЕВСЬКИЙ,

члени комісії:

- головний спеціаліст відділу лісового господарства Центрального міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства Володимир ВОРОБІЙОВ,
- представник Баранівської міської ради Олександр МІГЕЙ,
- представник Довбиської селищної ради Наталія РОМАНЧУК
- представник Романівської селищної ради Юрій Чумаченко
- представник Броніківської сільської ради Надія Залевська
- провідний інженер-лісопатолог державного спеціалізованого лісозахисного підприємства «Київлісозахист» (далі ДСЛП «Київлісозахист») Юрій ДВОРАКІВСЬКИЙ,
- інженер охорони та захисту лісу I категорії відділу охорони і захисту лісів філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Олександра КОВТОНЮК,
- лісничий Баранівського лісництва Олександр КИСЕЛЬ,
- лісничий Биківського лісництва Віктор ЛОБОДЗІНСЬКИЙ,
- лісничий Довбиського лісництва Олег СЛОБОДЯНЮК,
- лісничий Камянобрідського лісництва Володимир МІРОШНІЧЕНКО

в період з 05 по 06 лютого 2025 року проведено лісопатологічне обстеження насаджень на території Баранівського надлісництва Філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України», що потребують суцільної санітарної рубки (далі - CCP) в 2025 році.

Результати обстеження

Таксаційна характеристика лісових насаджень, що обстежувались, наведена нижче за матеріалами базового лісовпорядкування 2019 року.

Баранівське лісництво
Категорія захисності - експлуатаційні ліси

Кв. 80, вид. 11, площа 9,1 га., склад 8Яле2Бп+Влч+Ос+Сз, вік 58 років, повнота 0,7, бонітет 1А, ТЛУ- СЗГДС. На ділянці (6), у центральній частині виділу

на площі 0,3 га, спостерігається масове всихання дерев ялини та берези. Причиною всихання є пошкодження короїдом-типографом, вітровалом.

Биківське лісництво

Категорія захисності – експлуатаційні ліси

Кв. 25, вид. 20, площа 0,7 га., склад 10Яле, вік 55 років, повнота 0,8, бонітет 1, ТЛУ- СЗГД. На всій площі 0,7 га, спостерігається масове всихання дерев ялини. Причиною всихання є пошкодження короїдом-типографом.

Довбиське (Адамівське) лісництво

Категорія захисності - експлуатаційні ліси

Кв. 42, вид. 2, площа 5,5 га., склад 6Яле3Дз1Бп+Ос+Влч, вік 58 років, повнота 0,7, бонітет 1, ТЛУ- СЗГДС. На ділянці (4), у південній частині виділу на площі 0,3 га, спостерігається масове всихання дерев ялини. Причиною всихання є пошкодження короїдом-типографом.

Кв. 60, вид. 2, площа 1,1 га., склад 9Яле1Бп, вік 56 років, повнота 0,7, бонітет 1A, ТЛУ- В3ДС. На ділянці (2), у західній частині виділу на площі 0,2 га, спостерігається масове всихання дерев ялини. Причиною всихання є пошкодження короїдом-типографом, вітровалом.

Кв. 66, вид. 14, площа 0,7 га., склад 10Яле+Бп, вік 57 років, повнота 0,8, бонітет 1A, ТЛУ- СЗГДС. На ділянці (1), у центральній частині виділу на площі 0,2 га, спостерігається масове всихання дерев ялини. Причиною всихання є пошкодження короїдом-типографом.

Кв. 67, вид. 22, площа 0,1 га., склад 10Яле+Дз, вік 55 років, повнота 0,8, бонітет 1A, ТЛУ- СЗГДС. На всій площі 0,1 га, спостерігається масове всихання дерев ялини. Причиною всихання є пошкодження короїдом-типографом та ураження і прогресування хвороби опеньок осінній.

Кв. 67, вид. 24, площа 1,3 га., склад 10Яле+Бп, вік 51 рік, повнота 0,7, бонітет 1A, ТЛУ- С2ГДС. На ділянці (1), у центральній частині виділу на площі 0,1 га, спостерігається масове всихання дерев ялини. Причиною всихання є пошкодження короїдом-типографом.

Кв. 67, вид. 36, площа 1,0 га., склад 7Яле2Дз1Бп, вік 55 років, повнота 0,7, бонітет 1A, ТЛУ- СЗГДС. На ділянці (1), у західній частині виділу на площі 0,4 га, спостерігається масове всихання дерев ялини. Причиною всихання є пошкодження короїдом-типографом та ураження і прогресування хвороби опеньок осінній.

Камянобрідське лісництво

Категорія захисності - експлуатаційні ліси

Кв. 10, вид. 5, площа 4,9 га., склад 8Яле2Сз, вік 51 рік, повнота 0,8, бонітет 1A, ТЛУ- В2ДС. На ділянці (7), в центральній частині виділу на площі 0,1 га та на ділянці (8), в південній частині виділу на площі 0,4 га, спостерігається масове всихання дерев ялини. Причиною всихання є пошкодження короїдом-типографом.

Кв. 10, вид. 7, площа 4,4 га., склад 6Яле3Лпд1Сз+Бп+Ос, вік 47 років, повнота 0,8, бонітет 1A, ТЛУ- В2ДС. На ділянці (4), у центральній частині виділу на площі 0,4 га, спостерігається масове всихання дерев ялини. Причиною всихання є пошкодження короїдом-типографом.

Кв. 13, вид. 18, площа 4,7 га., склад 9Ялe1Сз+Дз+Лпд+Влч, вік 50 років, повнота 0,75, бонітет 1А, ТЛУ- В2ДС. На ділянці (7), у східній частині виділу на площі 0,5 га, спостерігається масове всихання дерев ялини. Причиною всихання є пошкодження короїдом-типографом.

Кв. 48, вид. 22, площа 0,3 га., склад 8Сз2Влч+Бп, вік 57 років, повнота 0,7, бонітет 1А, ТЛУ- С2ГДС. На ділянці (1), в основній частині виділу на площі 0,2 га, спостерігається масове всихання дерев сосни. Причиною всихання є пошкодження синьою сосновою златкою, великим та малим сосновими лубоїдами,.

Лісопатологічна характеристика обстежених насаджень

Обстежені насадження характеризуються незадовільним санітарним станом – всиханням сильної інтенсивності. Причиною погіршення санітарного стану лісонасаджень є пошкодження стовбуровими шкідниками – дерев ялини короїдом-типографом, дерев сосни синьою сосновою златкою та великим і малим сосновими лубоїдами, короїдом-стенографом: внаслідок зменшення стійкості хвойних лісів до шкідників та хвороб відбулося всихання хвойних насаджень, основною причиною якого є розповсюдження та розмноження стовбурових шкідників, які в свою чергу, є носіями збудників офіостомових грибів. Осередки стовбурових шкідників сильного ступеню. Додатково в ялинових насадженнях на вивалених деревах ялини виявлено ризоморфи опенька осіннього, який чинить суттєвий вплив на збільшення патологічного всихання даних ялинових насаджень. Переважна кількість дерев відноситься до V (свіжий сухостій) та VI (старий сухостій) категорій стану (хвоя руда або відсутня, часткове або повне опадання кори, дерева відпрацьовані стовбуровими шкідниками, гілки другого і третього порядків відсутні). Насадження розладнані, низькоповнотні, з великою кількістю сухостою, що має зовнішню гниль, частина стала неліквідом та створює захаращення.

Крім того в обстежених насадженнях спостерігається всихання другорядних порід дерев: берези повислої та вільхи від трутовика справжнього, бактеріальної водянки, всихання дерев осики та дуба від трутовика несправжнього, дерев дуба внаслідок пошкодження дубовою бронзовою златкою, яка є переносчиком збудника хвороби дуба звичайного трахеомікоз дуба. Дерева явно відносяться до дерев V (свіжий сухостій) та VI (старий сухостій) категорій стану (масові водяні пагони, гілки другого та третього порядків відсутні, опадання кори, наявність плодових тіл).

В даних насадженнях має місце нахил стовбурів більше ніж 30 градусів від вертикальної осі, дерев які зависли на поруч ростучі дерева, внаслідок шквалівих поривів вітру в попередні роки та дерев природного відпаду. Насадження мають знижений рівень загальної стійкості, що відповідно характеризується утворенням всихаючих дерев та дерев свіжого сухостою. Спостерігається накопичення старого сухостою і валіжника різних термінів давності. Утворенню відмираючих та сухостійних дерев безумовно сприяли посухи в минулі роки, зниження рівня ґрунтових вод, екстремальні короткотривалі метеорологічні умови, тощо). Як наслідок, всі ці процеси призвели до підвищення зростання чисельності стовбурових шкідників, в першу чергу таких як: короїда-типографа, великого соснового лубоїда, тощо.

ВИСНОВОК

На час обстеження вказані негативні чинники призвели до утворення значної кількості відмираючих дерев, свіжого сухостою та сухостою минулих років. Життєздатні дерева I-III категорії стану (без ознак ослаблення, ослаблені та дуже ослаблені) на даних ділянках становлять повноту нижчу критичного показника п.27 діючих Санітарних правил в лісах України.

Комісія визначила загиблі та розладнані ділянки, які доцільно призначити у ССР згідно діючих Санітарних правил в лісах України на таких площах:

Баранівське лісництво

кв.80, вид. 11, ділянка (6) – 0,3 га;

Разом по лісництву: 0,3 га.

Биківське лісництво

кв.25, вид. 20, ділянка (-) – 0,7 га;

Разом по лісництву: 0,7 га.

Довбиське (Адамівське) лісництво

кв.42, вид. 2, ділянка (4) – 0,3 га;

кв.60, вид. 2, ділянка (2) – 0,2 га;

кв.66, вид. 14, ділянка (1) – 0,2 га;

кв.67, вид. 22, ділянка (-) – 0,1 га;

кв.67, вид. 24, ділянка (1) – 0,1 га;

кв.67, вид. 36, ділянка (1) – 0,4 га;

Разом по лісництву: 1,3 га.

Камянобрідське лісництво

кв.10, вид.5, ділянка (7) – 0,1 га;

кв.10, вид.5, ділянка (8) – 0,4 га;

кв.10, вид.7, ділянка (4) – 0,4 га;

кв.13, вид.18, ділянка (7) – 0,5 га;

кв.48, вид.22, ділянка (1) – 0,2 га;

Разом по лісництву: 1,6 га.

Всього обстежена площа по даному підприємству складає **3,9 га.**

Відвід дерев в зазначену рубку проведено згідно п.п. 6, 15, 17, 27 діючих Санітарних правил в лісах України.

Примітка: відбір дерев до рубки, геодезична зйомка частин таксаційних виділів, матеріально-грошова оцінка лісосік, визначення фактичних середніх розрядів висот та діаметрів проводилась силами лісової охорони Філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України».

РЕКОМЕНДАЦІЙ

Підставою здійснення рубок є належність дерев до сухостійних, відмираючих або дуже ослаблених внаслідок пошкодження пожежами, шкідниками, хворобами лісу, внаслідок аварій та стихійного лиха.

ССР провести в 2025 році з використанням найефективніших методів і технологій запобігання негативному впливу на стан навколошнього природного середовища.

З метою оздоровлення та запобігання зараженню або пошкодженню суміжних насаджень, рубки провести в максимально стислі терміни з одночасним знищеннем порубкових залишків. Оптимальний термін проведення ССР – I квартал 2025 року.

Лісовій охороні підприємства вести постійний лісопатологічний моніторинг за санітарним станом суміжних насаджень, своєчасно виявляти осередки прояву і поширення шкідників та хвороб.

На зрубах, що утворяться після виконання призначених ССР провести лісовідновні роботи шляхом створення лісових культур на площі 3,9 га навесні 2025 року.

Посадку лісових культур здійснити згідно діючих схем змішування, способів обробітку ґрунту та інших технологічних особливостей у відповідності до лісорослинних умов.

Даним обстеженням нових осередків первинних шкідників і хвороб лісу не виявлено.

Осередків карантинних шкідників та хвороб дерев, а також рослин і тварин занесених до Червоної книги України при обстеженні не виявлено.

Підписи членів комісії:

Олександр МУДРЕВСЬКИЙ

Володимир ВОРОБЙОВ

Юрій ДВОРАКІВСЬКИЙ

Олександра КОВТОНЮК

Володимир МІРОШНИЧЕНКО

Олександр КИСЕЛЬ

Віктор ЛОБОДЗІНСЬКИЙ

Олег СЛОБОДЯНЮК

Олександр МІГЕЙ

Юрій ЧУМАЧЕНКО

Надія ЗАЛЕВСЬКА

Наталія РОМАНЧУК